

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MDP CSONGRÁDMEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. évfolyam, 158. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1955. július 7.

MAI SZÁMUNKBÓL:

MEGALAKULT AZ ÚJ OLASZ KORMÁNY (2. oldal)

ELMÉLETI TANÁCSADÓ (4. oldal)

HOVÁ TÉVELYEDETT ABRAHÁM FÜRÖS IMRE (5. oldal)

A munkaerővándorlásról

A munkaerővándorlásról nemcsak a mai időkben esik szó. 1944 előtt hosszú évtizedeken át seregestől vándoroltak országunkban egyik városból a másikba a munkanélküli emberek ezrei: munkát kerestek, dolgozni akartak. A Szegedi Kenderfonógyár régi dolgozóit sokat tudnak beszélni ezekről az időről, arról, mennyire meg kellett húzni magukat, ha nem akartak az utcára kerülni.

Nagyot fordult a világ. Az egykori bérkövetelők, nincstelen munkások ma már másképpen élnek. Sokan építenek házat, függönyökkel, szőnyegekkel, szép bútorokkal rendezik be lakásukat emelkedik életszínvonaluk. Ebben szerepe van annak is, hogy jórészt egy munkahelyen dolgozik huzamosabb idő óta, s élvezik az ezzel járó előnyöket. A Szegedi Kenderfonógyárban Juszt Józsefnek például érdemes volt hosszútávú ideig egy helyen dolgoznia: megbecsülik, kitüntették dolgozó; most házat épít magának. S hány ilyen munkás van városunkban! És mégis beszélünk a mai időkben is munkaerővándorlásról, igen, csak hogy ez egészen más, mint azelőtt volt.

Miért hagyják el egyes munkások most munkahelyüket?

Sokféle oka van ennek. Vannak olyanok, akik nyíltan arra hivatkoznak, hogy egy helyben nem tudnak dolgozni. Mindig keresnek valami „jobb helyet”, — de sehol sem lelik, mert mindenütt találnak valami kifogásolni valót. Haska Aranka például először a Textilművekben, aztán a Villamosvasútnál dolgozott, jelenleg a Ruhagyárban van. Ezt az utat két esztendő alatt járta be — és bármennyire körülveszi őt is a dolgozókról való gondoskodás, a legkisebb akadály, hiba esetén már nem tetszik neki munkahelye. Ez persze nem egyedülálló dolog. A Szegedi Textilművekben például áprilisban ötven dolgozó lépett ki az üzemből, közülük ötven önkényesen. Májusban 37 dolgozó hagyta ott a vállalatot — ezek között is volt önkényes kilépés és fegyelmi elbocsátás. Év-ről évre többszáz dolgozó cserélődött ki ebben a gyönyörű gyárban. S ha számításhoz vesszük, hogy egy új munkás betanítása hónapokig tart, s hogy eleinte természetesen alacsony százalékot ér el, sok selejtet gyárt, nagy hulladékkal dolgozik — nem nehéz elgondolni, mennyi hátrányt okoz a munkavándorlás egész népgazdaságunknak. És magának a munkásnak is, hiszen hány munkás — főleg fiatal — ment vissza később régi munkahelyére, megbánva tettét.

Igen, a legtöbben később megbánják, hogy önkényesen kiléptek az üzemből, vagy hogy olyan vétséget követtek el, amelynek fegyelmi elbocsátás lett a következménye. Pedig munkatársaik, a gyár vezetői, nem egyszer szóltak nekik, figyelmeztették őket, hogy becsülsék meg magukat egy helyen, dolgozzanak szorgalmasan, s a jutalom, munkájuk megbecsülése, fizetésük emelkedése igyekezetük nyomán nem marad el. Az a tény, hogy ennek a törekvésnek nem mindig lett meg az eredménye, arra figyelmeztet, hogy többet kell foglalkozni az emberekkel — szívesen, türelmesen. Minden pártszervezet, minden népművelő fontos feladata ez. S ha jól végezzük ezt a munkát — az eredmény nem marad el. Igen szép eredményt tudtak elérni a munkaerővándorlás megszüntetésében a szegedi cipőgyáraknál. Nemcsak a felvilágosító, meggyőző szóval, hanem a jobb munkaszervezéssel, a két üzem összevonásával, a közös, egyöntetű szakmai lehetőség megteremtésével sikerült csaknem teljesen megszüntetni a munkaerővándorlást.

A nyári időszakban egyes helyeken különösen megnövekszik a munkavándorlás — mint például a Szegedi Kenderfonógyárban, ahol egy hónap alatt 60–70 kilépő is van. A mi szocializmust, jólétet építő országunkban olyan munkásokra van szükség, akik becsülettel, hazájukhoz hűen dolgoznak, munkahelyüket nem váltogatják, hanem kitartóan, szorgalmasan. Az ilyen munka nemcsak a nagy kollektívának, a népnek, az országnak hasznos — hasznos az egyéneknek is, mert állandóan emelkedő életlehetőséget ad számára. Éppen ezért közmegelégedést váltott ki a Minisztertanácsnak a munkaerőgazdálkodással kapcsolatos rendelete, amely többek között meghatározza, hogy az önkényes kilépőt, vagy fegyelmi határozattal elbocsátott alkalmazottat csak munkaközvetítés útján lehet alkalmazni. Az ilyen dolgozó, ha újabb munkahelyét is hat hónap letelte előtt elhagyja, bármilyen okból, újból csak közvetítés útján kaphat munkát. Az önkényes kilépőt és a fegyelmi elbocsátottak kispárti szövetkezetbe, vagy magán munkáltatóhoz még közvetítés útján sem mehetnek.

Még több olyan rendelkezést hozott az önkényes kilépők és a fegyelmi úton elbocsátottak munkába való elhelyezkedésével kapcsolatban a Minisztertanács, amelyet a becsületes, öntudatos dolgozók helyeselnek. A Minisztertanácsnak ez a rendelete a fegyelmezetlen munka, a munkaerővándorlás megakadályozásával hozzájárul a nép életszínvonalának további emelkedéséhez.

Az ifjúsági exportbrigádok készülnek a VIT-re

Már a DISZ második kongresszusára való készüléskorán a tavaszi hónapokban Szegeden is alakultak ifjúsági export brigádok, amelyek a munkaversenyben jelentős eredményeket értek el. A DISZ második kongresszusa külön kiemelte az ifjúsági export brigádok szerepét: az egész ország érdeke, hogy a DISZ-esek még inkább lelkesen, odaadón kapcsolódjanak az export gyártmányok gondos készítésébe. Városunkban is több üzemben

készítenek különböző áruféleségeket a külföldi országok számára, amelyek nekünk értékes valutát jelentenek. Míg és lehetőség van arra, hogy a legügyesebb fiatalokból kisebb-nagyobb brigádokat alakítsanak a DISZ-szervezetek, amelyek az exportra kerülő árukat készítik. Ilyen lehetőség van például a Szegedi Seprőgyárban is, ahol még nem történt kezdeményezés export brigád megalakítására.

Újajta exportcipőket készítenek a DÉMA DISZ-esei

Alig két hete, hogy hírt adtunk arról, hogy a DÉMA Cipőgyár ifjúsági export brigádja elnyerte a Csongrád megyei DISZ-bizottság gyönyörű színes selyemzászlaját. Császár Ferenc, a gépteremben dolgozó legjobb ifjúsági export brigád, a „Petőfi” idősebb tagja vette át a zászlót, s akkor versenyre hívta Csongrád megye összes export brigádját. Nincs abban semmi furcsa, hogy ifjúsági brigádról beszélünk, s ugyanakkor idősebb elvtársak is dolgoznak benne. Az idősebb, tapasztalt munkások nagy segítségére vannak a fiataloknak, az ő szakmai és életismeretük a DISZ-brigádok munkája javára szolgálnak.

Igy van ez a DÉMA Cipőgyárban is, ahol a jutalomzászló átvételét követő napon át kellett állniuk újabb export gyártmányok készítésére a fiataloknak. Megelőzőleg nyitott szandálakat készítettek, amelyben kitűnő eredményeket értek el: most női félcipőket kellett csinálniuk nyitott és csukott orrúkat, főleg Lengyelország számára. Nem könnyű dolog egy megszokott munkáról újabbra áttérni, de a DÉMA Cipőgyár ifjúsági export brigádjának tagjai az idősebbek segítségével ezekben a napokban minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy a pillanatnyi gyengébb eredményeiket javítsák. Különösen Kozma József és Szigeti József, a gépteremben dolgozó „Petőfi”

brigád tagjai, a szabászatnál pedig a „Felszabadulás” brigád lelkesítője, Szücs János tűnik ki igyekezetével. O egyébként a legutóbbi értékelés szerint már elérte a sztahanovista szintet. Kormányos Mária nemrég dolgozik a szabászatban, de kifogástalan minőségű munkát végez, Tóth Annával együtt. A DÉMA DISZ-esei elhatározták: július 20-tól 28-ig VIT-műszakot tartanak (utána nyári szünet lesz a gyárban) és addig, az új export gyártmányokból is túlteljesítik tervüket.

Új export-brigádok alakulnak a Szegedi Kenderfonógyárban

A VIT-re való készüléskorán a Szegedi Kendergyárban is elhatározták a fiatalok, hogy ők is alakítsanak export brigádokat. Ebből a régi szegedi gyárból is kerülnek külföldre különböző fonalak, amelyek készítése nagy gondosságot, figyelmet, ügyességet kíván. Megtiszteltetésnek veszik a gyár DISZ-esei, ha rájuk bízzák az exportfonalak készítését. Az üzem DISZ-bizottsága el is határozta, hogy még július 10-ig megalakítsák a szárazfonó 4-es, 5-ös gépjén a gyár első ifjúsági export brigádjait. A két gép fiataljai versenyben dolgoznak majd egymással. A gombolyító osztályon a csomagolóban is ezekben a

Négyszáz forint jutalom a legjobb export-brigádnak

Az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalatnál már a felszabadulási munkaverseny során megalakították az ifjúsági export brigádokat. Azóta öt ilyen brigád működik, dolgozik eredményesen a szövőben. Persze akad munkájuk során olyan feladat is, hogy hazai szükségletre kell dolgozniuk, de zömében exportra készülő ponyvaféleségeket szőnek a brigádokba tömörült fiatalok. II. Nagy Erzsébet és Tóth Margit — sokszor írt már róluk a Délmagyarország — párosver-

senyre léptek egymással a DISZ kongresszus tiszteletére. Ebből a versenyből Nagy Erzsébet export brigádjára került ki győztesen. Eredményük 142 százalék, amely az export munkánál nagyon szép teljesítmény. Persze Tóth Margit sem maradt le ebben a nemes versenyben és a többi DISZ-esek is igyekeztek: dicsőretek érdemelnék jelenlegi munkájukért is. Pár nappal ezelőtt az üzem DISZ-bizottság kis ünnepségre hívta össze az ifjúsági export brigádok tagjait, ahol Nagy Erzsébet brigádja tagjainak 400 forint jutalmat adott át kiváló munkájukért.

Az export munkának nagy becsülete van — hírnevet szerez hazánknak, az áru készítőinek, s ime a példa is mutatja, érdemes jól dolgozni.

Kisteleken befejezték az őszi árpa és a rozs aratását

Kistelek községben — amelynek homokos határában Csongrád megyében elsőnek érett be a gabona — hétfőn befejezték az őszi árpa és a rozs aratását. A dolgozó parasztok egy hét alatt három és félezer holdon vágták le a rozst és százhusz holdról takarították be az őszi árpát. A gyors, szemvesztéség

nélküli aratás a tanács és a termelési bizottság tervszerű munkáját dicséri. A dülökben figyelőszolgálatot szervezték, amelynek segítségével mindenütt idejében álltak a táblákba. Jelentősen segítette a munkát a párt-szervezet is; a népművelők hatvan kisgyűlést tartottak, amelyeken a nyári munkára vonatkozó rendeleteket ismertették.

Kisteleken most a cséplésre készülnek, egy hét múlva már nyolc gép veri az új gabonát.

Nemzetközi vasúti értekezlet Berlinben

Berlin (MTI). Július elsején Berlinben megkezdődött a Szovjetunió és a népi demokratikus országok vasutainak értekezlete, amelyen a személy- és áru fuvarozási egyezmények felülvizsgálatára és továbbfejlesztésére kerül sor. A Magyar Államvasutak Csanádi György MÁV vezérigazgató vezetésével többtagú küldöttséggel képviselték magukat az értekezleten.

Az MTH ipari tanulóit segédkeznek az ország nagy építkezéseinél

Az MTH ipari tanulóit köreiben dicsőretek mozgalom indult meg, hogy a nyári szünetükben segédkezzenek az ország nagy építkezéseinél. Különösen nagy a vonzereje Kazincbarcának, Sztálinvárosnak és Pétfürdőnek. Az MTH intézetekből eddig több mint 500-an határozották el, hogy a nyári szünetükben építőmunkára mennek. A leg-

jelkesebbek a budapesti 2. számú intézet fiataljai voltak, akik közül 44-en Kazincbarcára, 20-an pedig Pétfürdőre jelentkeztek. Hasonlóképpen szép számmal jelentkeztek a 24-es és 22-es budapesti, valamint a 320-as székesfehérvári, a 101-es miskolci, a 102-es ózdi, a 303-as fűzfői és 500-as pécsi intézetből is.

Magyar filmszakemberek utaztak a Csehszlovák Köztársaságba

Bányász Imre, a Magyar Filmgyártó Vállalat vezetője, Apáthi Imre Kossuth-díjas főrendező, érdemes művész és Fejér Tamás gyártás-technikai szakember jú-

lius 6-án a Csehszlovák Köztársaságba utazott cseh-magyar közös filmalkotás előkészületeinek megbeszélésére.

Megérkezett az első gabonaszállítmány a Haladás TSZ földjeiről a Bocskai utcai terményraktárba

Szerdán délután megérkezett az első zászlókkal, rózsákkal díszített, új gabonával megrakott tehérgépkocsi a szegedi Terményforgalmi Vállalat Bocskai utcai raktára elé. Az újszegedi Haladás Termelőszövetkezet tagjai az első idei termésű gabonájukat küldték a hazának.

A nagy teherautót, mely a szállítmányt hozta,

a szövetkezet több tagja elkísérte

s a Terményforgalmi Vállalat raktárának dolgozóit szíves fogadtatásban részesítették őket. A Terményforgalmi Vállalat kultúrscsoportjának népi táncosai vidám népi táncjelenettel köszöntötték az igyekvő szövetkezeti tagokat. A vállalat vezetősége részéről Hézsó Gyula elvtárs párttitkár dolgozó népünk nevében mondott köszönetet a Haladás Termelőszövetkezet tagjainak kitartó, fáradságos munkájukért, melynek első gyümölcsét hozták el most, hogy átadják a hazának.

Fodor István elvtárs, a szövetkezet elnöke elmondotta, hogy földjeiken hétfőn reggel óta tart az aratás, de egyben a cséplés is, mert nem kézzel, méghozzá nem is aratógéppel, hanem

kombájnnal vágják a gabonát.

Bőséges termés van. Az első

másfél napi kombájnaratás ideje alatt minden hold learatott földről 21 mázsa 50 kiló árpa gyűlt be. A gazdag aratásnak nagyon örülnek a szövetkezeti tagjai. Úgy határoztak most, hogy az állammal szembeni beadási kötelezettség teljesítése után 300 mázsa árpát hagyják meg a közös állatállomány etetésére, s közvetlen az aratás befejezése után, mint előleget két kiló szétosztanak munkaelegységként. Az árpából ez még csak előleg lesz, mert a termés legnagyobb része — kivéve a beadási kötelezettséget és a közös állatállomány részére a 300 mázst, — öszre a zárszámadáskor kerül szétosztásra.

Fodor István elvtárs és a szövetkezet többi jelenlévő tagjai mondtak néhány szót még arról is, mennyivel kifutottabb a kombájnnal való aratás, mint a kézi munka.

Számot vetettek

a kettő közötti különbséggel és kiderült, hogy a szövetkezet azzal, hogy minden gabonáját kombájnnal aratja, holdankint mintegy 1200 forint felesleges kiadást takarít meg. Elmondották azt is, hogy ha most kézzel aratták volna az árpát, a szemvesztés legalább két mázsa lett volna holdankint, így pedig még a fél százalékot sem érte el. E két mázsa vesztéshez hozzá kell számítani a

Mi történt a külpolitikában?

Megalakult az új olasz kormány

Olaszországban megalakult az új kormány. Szokatlanul hosszúra nyúlt tárgyalások után, melyeknek magyarázata a kormánypártok soraiban mutatkozó számos nézeteltérés, Antonio Segni, a kijelölt miniszterelnök kedden este közölte Gronchi köztársasági elnökkel, hogy megalakította új négypárti kormányát. Szerdán le is tették az esküt az államfő előtt. A négy párt megegyezése úgy jött létre, hogy Segni feladta agrárprogramját és behódolt a Liberális Párt által képviselt nagybirtokosok előtt. A kormány névsora még nem tették közzé, de ismeretessé vált, hogy a Keresztény-Demokrata Párt Pella-féle szárnya visszautasította a kormányban való részvételt, mivel annak programját — a mezőgazdasági bérlők érdekeinek feladása miatt — igen gyengének tartja.

Varsóban és Berlinben megkezdődtek azok az ünnepségek, amelyeket a lengyel-német határszerződés aláírásának ötödik évfordulója alkalmából rendeznek. Mint ismeretes, az ünnepségekre Otto Grotewohl elvtárs miniszterelnök vezetésével megalakított kormányküldöttség érkezett Varsóba. Boleslaw Bierut elvtárs, a Lengyel Egyesült Munkáspárt első titkára vezetésével pedig lengyel kormányküldöttség utazott Berlinbe. A két fővárosban lezajló ünnepségek nemcsak a két ország, a Német Demokratikus Köztársaság és Lengyelország barátságát, hanem a két ország közötti barátságát szemléltetik. Az évfordulóhoz érkezett határszerződés — az Odera-Neisse határra vonatkozó megállapodás — a két szomszédország jó viszonyán felül egyszerűen a európai békének is lényeges alkotóeleme. És éppen most, amikor a közelgő négyhatalmi kormányfői értekezleten előreláthatólag sor kerül a német kérdés alapproblémáinak meg-

vitására, különös jelentősége van annak, hogy a német és a lengyel nép hivatott képviselői hitet tesznek Németország keleti határainak a potsdami határozatok alapján való fenntartása mellett.

Nyugati jelentések szerint az amerikai, angol, francia és nyugatnémet diplomaták hétfőn befejezték a német kérdésnek a genfi tanácskozás előkészítésközpontjában történt megvizsgálását. Közölték, hogy a megbeszélés alapját az úgynevezett „Eden-terv” alkotta, amelyet az angol kormány még a tavalyi négyhatalmi külügyminiszteri értekezleten, Berlinben terjesztett elő. Állítólag e terv bizonyos módosításaira is sor került, de a tudósításokból nem derül ki, hogy miben is állnak ezek. Az Eden-terv köztudomásúlag az össznémet általános választásokból indul ki, s minden egyéb lépést e mögé helyez. Egy angol lap, a Manchester Guardian most azt a változtatást ajánlja, hogy a nyugati hatalmak járuljanak hozzá a két német kormányból alakítandó ideiglenes össznémet kormány létrehozásához, amivel — a lap szerint — elősegítik az Eden-terv elfogadását. Egy amerikai lap, a New York Times, londoni tudósítója révén úgy értesül, hogy a genfi értekezlet céljait illetően még nézeteltérés áll fenn az angol és az amerikai kormány között. Londonban — írja a tudósító — a német probléma megoldását tartják elsőrendű célkitűzésnek és nem jó szemmel nézik, hogy az amerikai kormány Genfben fel akarja vetni Kelet-Európával kapcsolatos álláspontját. — A leszerelés kérdésével kapcsolatban végül a nyugati lapok idézik az AP washingtoni jelentését, amely szerint Dulles lehetségesnek tartja, hogy Genfben megállapodás jön létre a fegyverkezés fokozatos csökkentésének eljárás módjáról.

Pártélet

Amit az üzemi faliújságok mondanak az agitációról

Ha valaki járja a szegedi üzeneket, okvetlenül feltűnik neki a változatos felteccsel ellátott faliújság galéria. A gyárkapun belül mindjárt elkezdődnek az erős oszlopokra szegelt fekete, sárga, vörös, szürke, zöld és ki tudja még milyen színtű táblák. És ezek nagyjából a következő neveket viselik: Versenyhíradó, Élenjárók-lemaradók, Közlemények, Villám, Az ifjúság hangja, Faliújság, Akikre öszi kék vagyunk, MSZT-híradó, Az MDP hírei, Fontos tudnivalók, DISZ-élet, stb.

De hiába figyel a várakozó, legtöbbször nem nagyon lát rajtuk semmit. A Gázművek-nél hétfajta feliratú tábla sorakozik egymás mellett, de csak azt adják bárkinék a tudomására, hogy ebben az üzemben keveset törődik a pártszervezet a szemléltető, rajzos és írásos agitációval. Úgy tűnik, mintha azért lenne a sok üres, vagy jobb esetben néhány

megavasodott hirdetőménytűző faliújság,

hogy ne lehessen tőlük meglátni az üzem tömegpolitikai munkáját. Pedig éppen ezeken a táblákon lehet észrevenni, hogy a pártszervezet nem használja fel a szemléltető agitáció nagy lehetőségeit a dolgozók állandó nevelésére.

Valamivel többet mondanak az agitációs munkáról az Újszegedi Ládagyár faliújságjai. Itt például egy színes rajzból megtudjuk, hogy valamikor régebben baj volt a munkafegyelmel. A képen az üzemi portásfülke környéke látható a belyegző órával, amely mutatja, hogy bent már javában folyik a munka. Ugyanakkor egy munkás rohan befelé a kapun lélekszakadva, akinek azt mondják közben: „Eltárs, ez nem munkafegyelmel!” A rajzból két dolgra lehet gondolni. Először arra, hogy újabban nincsenek hasonló eleven ötletei az üzem kommunisztáinak, hiszen a későbbiekben bírált karikatúra nem mostanában készült. Másodszor arra, hogy jelenleg sincs javulás a munkafegyelmel illetően, mert különben már ki-cserélték volna a rajtot. Vagy

örök figyelmeztetésnek szánta a pártszervezet? Ki tudja. Nem sújt le senkire az ecsetgyári „Villám” sem. Ez a tábla olyan

árván és elhagyottan bámul bele az üzem udvarába,

mintha azt mondaná: Vannak itt is fogyatékosok és lám, mégsem segíthetnek, mert a pártszervezet megelégedett rólam. Ellenben az Ifjúság hangja érdekes és eleven. A többi hasznos és elég frisselegetű írás között figyelemre méltó Kormányos István DISZ-tag cikke. Arról szól, hogy az ecsetgyári DISZ-fiatalként VIT tanfolyamot indítottak június 17-én. De a legelső tanulás órája későn kezdődött, mert Héjja Zsuzsa és Nagy Izabella túl sokáig tartózkodtak az öltözőben. Derűt, mosolyt fakaszt ennek a rövidke írásnak a szókimondó és mégis nevelőhatású bírálata. Meggyőződésünk, hogy az üzem minden fiatalja elolvasta és igazat adott a szerzőjének.

Nagyjából jónak mondható, ahogyan a Jutárugyár pártszervezete használja a faliújság agitációt. Itt az egyik táblán a sztahanovisták és a szakma kiváló dolgozóinak fényképei láthatók, alattuk aláírással, hogy milyen eredményeket értek el a termelésben. A DISZ versenyhíradóról is azt lehet megtudni, hogy 123—148 százalék a fiatalok legjobbjainak a teljesítménye. Ellenben kár, hogy

kevés cikket írnak a faliújságra a népnevelők,

akik jól ismerik a dolgozók problémáit, a termelés helyzetét. Igen csekély a képes híradó értéke is, mert csupán folyóiratokból kivágott képek vannak rajta és azok is régiek már, nem nézi meg őket senki.

A Ruhagyárban az iroda-épület bejárata előtt szintén értékes karikatúrák mozgósítanak a termelésre. Az egyik rajz (sajnos ez is régi) azokat csúfolja, akik a minőségi munkát és az önköltség csökkentését csupán úgy kezelik „központi kérdésként”, hogy

plakátokat, felhívásokat szerkesztenek. Valóban neveléses az a figura, aki azt mondja: „Ha egy plakát hatására nem csökken az önköltség, tesztek még mellé egyet”. Az alapszervezeteknek itt arról is gondoskodniuk kellene, hogy

az üzemszervezetekben is élénkebb legyen a faliújság-mozgalom.

A 10-es teremben sokáig nem volt faliújság, mert — ahogy mondták — a rendezés folyamán eltűnt. Lengyel Istvánné népnevelő már kérte a IV-es alapszervezet titkáraitól, hogy adjanak a 10-es terembe faliújságot. Egy héttel ezelőtt még nem teljesült a kérés, jöllehet egy faliújság beszerzése nem ütközik különösebb nehézségbe.

Nagyobb gondot kell fordítani az üzemi pártszervezeteknek a szemléltető agitációra, amely egyik fontos részét képezi a dolgozók nevelésének. A szegedi üzemekben — egy-két kivételtől eltekintve — visszaesett ez a fontos pártmunka. Az Újszegedi Kender-Lenzövényben azt mondják, hogy

kifogytak az ötletekből.

Ez még akkor sem fogadható el magyarázatként, ha igaz. Az Újszegedi Kenderben ugyanis jó és eredményes volt a faliújság agitáció a közelmúltban. Nem fontos tehát a kommunisztáknak állandóan újabb és újabb ötleteken törni a fejüket, hanem bátran használják fel a régebbi, hasznos tapasztalatokat. A világon semmi baj nem származik abból, ha a forma a régi marad, de a tartalom, a mondanivaló a jelenlegi feladatokhoz kapcsolódik. A népnevelőknek gyenge az üzemszervezetekben: nem magyarázza állandóan az önköltség összetevőit, hogy azokat megismerve, a dolgozók saját ügyüknek tekintik az anyagtakarékosságot, a selejt megszüntetését, a gépek jobb kihasználását, s.b. Arra kell tehát törekedniük a pártszervezeteknek, hogy a szemléltető agitáció felelevenítésével segítsék a szellemi, a személyes agitációt, a termelési tervek teljesítését.

V. I.

Az Interparlamentáris Unió válasza a Szovjetunió csatlakozási javaslatára

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió Legfelső Tanácsának küldöttei június 29-én megalakították a Szovjetunió országos parlamenti csoportját, amely bejelentette, hogy belép az Interparlamentáris Unióba. A csoport megbízásából D. T. Sepilov, a csoport elnöke közölte az Interparlamentáris Unióval a Szovjetunió országos parlamenti csoportjának megalkulását és azt az elhatározását, hogy részt vesz az In-

terparlamentáris Unió 44. konferenciáján. K. A. Fagerholm, az Interparlamentáris Unió 44. konferenciája szervező bizottságának elnöke táviratban közölte, hogy a szervező bizottság megleléssel fogadta a Szovjetunió országos parlamenti csoportja megalakításának és az Interparlamentáris Unióba való belépésének híreit és várja a csoport képviselőinek megérkezését a konferenciára.

Végetért a Szovjet Tudományos Akadémia atomenergia-ülésszaka

Moszkva (TASZSZ). Július 5-én végetért a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának ülészaka, amelyen megvitatott az atomenergia békés célokra való felhasználásával kapcsolatos tudományos és technikai kérdéseket. Az ülészakon több mint 70 beszámoló hangzott el különböző tudósok, fizikusok, vegyészek, technikusok, biológusok részéről. A beszámolóik világos képet adtak a szovjet tudósok eredményes erőfeszítéseiről, hogy az atomenergiát a természet titkainak és a föld kincseinek feltárására, az energiafejlesztésére, az ipari termelés technológiájának tökéletesítésére, a mezőgazdaság terméshozamának növelésére használják fel.

Veszélyessé válik az Etna kitörése

Róma (MTI). Rómából érkezett jelentések beszámolnak arról, hogy az Etna kitörése — a tudósok megalapítása szerint — egyre aggasztóbb mértékűt ölt. A 3274 méter magas vulkán egyik mellékkráteréből előtörő lávatömeg mennyisége napról-napra növekszik. Az egyes kitörések között egyre rövidebbé válnak a szünetek. Az izzó lávatömegek és közetek 700 méter magasra is felrepülnek a kitörésekor. Különösen veszélyesnek tartják azt, hogy egyre magasabbra emelkedik a kráterben sistergő láva szintje.

A jugoszláv nemzetgyűlés ülészaka

Belgrád (TASZSZ). Július 5-én délután külön-külön ülést tartott a jugoszláv szövetségi nemzetgyűlés szövetségi tanácsa és a termelői tanácsa. A szövetségi tanács és a termelői tanácsa egyaránt jóváhagyta a népbizottságok, községek és kerületek illetékeségéről szóló törvényjavaslatot. Mosa Pijade, a nemzetgyűlés elnöke közölte a képviselőkkel, hogy Kocsa Popovics külügyminiszter, San Franciscóból történt visszatérése után a Nehru indiai miniszterelnökkel folytatott megbeszélések miatt nem tartható beszámoló Jugoszlávia külpolitikájáról. A nemzetgyűlés a képviselők egy csoportjának javaslatára megválasztotta azt a jugoszláv parlamenti küldöttséget, amely ez év augusztus elsején ellátogat a Szovjetunióba. A küldöttség élén Vladimir Bakarics, a horvát szabor elnöke vezet,

A szovjet repülőgéptervezés első a világon

Az elmúlt vasárnap rendezték meg Moszkvában a légierek napját. Az évente megtartandó légi parádé mindig sok újdonságot hoz és arról beszél, hogy mérföldes léptekkel halad előre a szovjet repülőgéptervezés. A vasárnapi légi ünnepséget élénken kommentálják a nyugati tőkés lapok is. Az alábbiakban Thomas R. Phillips amerikai brigádtábornoknak a The Reporter című lapban megjelent cikkéből közlünk részleteket.

„Az amerikaiak szakmai tudásának és tapasztalatának ellenére az oroszok már harci alakzatba szervezve mutatják be a hangsebességnél gyorsabban repülő elhárító vadászgépeket, amelyekkel mi az Egyesült Államokban mind az ideig még nem rendelkezünk. Az oroszok csak két évvel később kezdték meg az interkontinentális lökhajtásos bombázó építését, amely most már teljes alakulatokban áll készenlétben, mi pedig nem dicsekedhetünk ezzel. Olyan lökhajtásos motorokat gyártottak, amelyek, mikor egy éve először kerültek bemutatásra, körülbelül kétszer olyan nagy erővel rendelkeztek, mint a Nyugaton előállított motorok. Több lökhajtásos repülőgépünk van egyes típusokból — MIG—15 —, mint nekünk valamennyi modellünkünkől és több könnyű

kétmotoros lökhajtásos bombázó építettek, mint az egész Nyugaton együttvéve. Számos új orosz lökhajtásos vadászgépnek 60 fokkal hátrafelé hajló szárnyfelülete van. Ebből arra következtethetünk, hogy ezeket a gépeket már sorozatban gyártják. Az Egyesült Államokban az ezekhez hasonló repülőgépmoделlek még kísérleti, fejlődési stádiumban vannak.

A 30 új nappali és éjszakai vadászrepülőből álló alakulat tudomásulvétele éppen olyan nagy megrázkódtatást jelentett, mint a hangsebességnél gyorsabban repülő nappali elhárító vadászgépek. Ezeknek a gépeknek teljesítőképessége meghaladja az F—94 C-típusú Lockheed—Starfire gépeket.

Az új turbólégcsavaros repülőgépet — egymással szemben keringő propellerekkel — kilenc harci egységből álló alakulatban mutatták be. Az Egyesült Államokban szükséglet mutatkozik, kivált tartalékos és szállítórepülőgépek-nél, ilyen géptípusra. Mindazonáltal erre a gépre sem lehet a közeljövőben számítani, míg a szovjet gépek már készen állnak.

Az oroszok negyven vagy ötven 39-es típusú középsúlyú „Bor” néven szereplő bombázót mutattak be. Ennek a kétmotoros lökhajtásos bombázónak a teljesítménye

vetekedik a hatmotoros amerikai B—47-es gépekkel. Amikor a nagy lökhajtásos repülőgép évvel ezelőtt először startoltak, a nyugati tervek, akiknek gyártmányai még csak meg sem közelítették ezeket, alig akarták elhinni, hogy az oroszok konstrukciója sikerült. A fentemlített motoroknak kétszer olyan nagy a húzóerejük, mint a Nyugaton gyártott motoroknak.

A 37-es típusú orosz négy-motoros nehéz lökhajtásos bombázó (Bizonnak is nevezik), amely a tavalyi májusi felvonulásnál még csak mintaként szerepelt, ma már minden valószínűség szerint egységekbe szervezve jelenik meg.

Mindezeket összegezve elmondhatjuk, hogy az oroszok közepnehéz bombázók tekintetében mögöttünk maradnak, míg interkontinentális lökhajtásos bombázók, nappali és éjszakai vadászgépek tekintetében egyenrangúak velünk. Csaknem valamennyi más típusú katonai repülőgép területén túlszereztek rajtunk.

Az oroszok a nehéz lökhajtásos bombázó gyártásánál két-három évvel előttek meg bennünket, jöllehet az Egyesült Államoknak mindazok a tapasztalatok és előállítás berendezések birtokában voltak, amelyekkel a Szovjetunió nem rendelkezett.”

A Délafrikai Unió bevonják a nyugati hatalmak katonai tömbjeibe

London (TASZSZ). Londonban július 4-én nyilvánosságra hozták az Anglia és a Délafrika között megkötött egyezményt. Eszerint a Délafrikai Unió területén fekvő Simonstown-i haditengerészeti támaszpontot átadják a Délafrikai Uniónak, ugyanakkor a Délafrikai Unió kötelezi magát, hogy 3 év leforgása alatt 750.000 fontsterlinget fizet Angliának a Simonstown-i katonai berendezések ellenében.

mind háborús időkben, még akkor is, ha a Délafrikai Unió maga nem vesz részt az adott háborúban. Sőt, a támaszpontot nemcsak az angol flotta, hanem Anglia szövetségesei is felhasználhatják.

A Glasgow Herald című lap hangsúlyozza, hogy Anglia ezzel az egyezményvel a Délafrikai Uniót bevonja a katonai tömbökbe. A lap a következőket írja: „Még fontosabb az a tény, hogy a Délafrikai Unió az Atlanti Óceán déli térségének parancsnokságával megkötött egyezmény alapján a védelem megszervezése terén bizonyos mértékig közeledett az Atlanti Szövetség rendszeréhez.”

Eden miniszterelnök július 4-én az alsóházban nyilatkozott az egyezmény részleteiről. Mint Eden rámutatott, az angol haditengerészeti erőknél az átadás után is joguk lesz a támaszpontot felhasználni mind békés,

Rövid külpolitikai hírek

Genf (TASZSZ). Július 5-én Genfben megkezdődött az ENSZ gazdasági és szociális tanácsának XX. ülészaka. Kumián, a szovjet küldöttség vezetője a közleményben kiadott szovjet-jugoszláv és szovjet-indiai közös kormánynyilatkozatra utalva követelte, hogy a Kínai Népköztársaságnak adják meg jogos helyét az Egyesült Nemzetek Szervezetében. Nősek csehszlovák megbízott hasonló nyilatkozatot tett.

erői kénytelenek voltak ellen-támadásba menni.

London (MTI). A londoni rádió jelenti, hogy Görögország és Törökország beleegyezett egy háromhatalmi értekezlet tartásába Angliával, amelyen a többi között Ciprus kérdését is megtárgyalják. Az angol-görög-török háromhatalmi értekezletet Londonban tartják majd meg a genfi konferencia után.

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió külügyminiszteruma július 5-i jegyzékében közölte az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország és Ausztria nagykövetségével, hogy a független és demokratikus Ausztria viszályaitól szólna, ez év május 15-én Bécsben aláírt és a Szovjetunió Legfelső Tanácsa által ratifikált államszerződés szovjet ratifikációs okmányait az államszerződés 38. cikkelye értelmében megőrzésre átadták a szovjet kormány levéltárána-

Hanoi (Új-Kína). A laoszi királyi hadseregnek a Samuere tartományban állomásozó egységei a június 27-ével végződött héten több támadást intéztek a Patet-Lao fegyveres egységeinek állomáshelyei ellen — jelenti hétfőn a Vietnami Tájékoztató Iroda. A Nasamban és Nasalaban állomásozó királyi csapatok kiterjesztették tevékenységüket a környező területekre, azonban visszavonulásra kényszerültek, amikor a Patet-Lao (a laoszi ellenállási kormány), fegyveres

Tizenkét gépen Arisztov fonási eljárással dolgoznak a Textilművekben

Az Arisztov fonási eljárás napról-napra jobban otthonra talál a Szegedi Textilművekben. A dolgozók kezdeti idegenkedését bizalom váltja fel, mert tudják, hogy jobb fonal kerül ki ezután az üzemből. A nyújtógépeken könnyebbé vált a munka, most már egyenletesebb szalagot adnak az előfonások. Pető Viktória egyik géptől a másikig jár, hogy a legkisebb hibát is azonnal észrevegye. Néha megáll, mert csavarodik az anyag.

— Ez már csekélység, de eleinte sokkal nagyobb volt a csavarodás. Alig győztük leszedni — magyarázza a lány. — Jobb, ha én szedem ki a kannából, mert az előfonások nagyobb munkát okoznak. Aztán arról beszélt, hogy az új módszerrel könnyebb a munkája, jobban szemmel tudja tartani a gépeket.

— Másfél éve vagyok itt, a nyújtón és ezt az eljárást jobbnak tartom, bár bevalom én is idegenkedtem tőle.

A gép végénél levő táblára most a régi 106—108 százalékos helyett 111—120-ot írnak ki. A legjobb nyújtós Pető Viktória.

Németh Vilmosné két gép-

pel odább dolgozik. Bakacsi Juliának az előfonóra adja a szalagot.

— En még néhány hónapja vagyok itt és nekem nem okozott különösebb nehézséget az Arisztov fonási eljárás. Megtanultam hamar, igaz igényesebb munkát követel.

Rövidesen két hónapja lesz, hogy ezt az új szovjet eljárást alkalmazzák az üzemben. A bevezetés óta lényeges javulás mutatkozik a fonalak minőségénél. Ez százalékosan is lemérhető; 2 százalékkal jobb mint a szovjet módszer alkalmazása előtt. A műszakiak azon kísérleteznek, hogyan tegyék könnyebbé a dolgozók munkáját az új eljárással. Megfigyeléseket végeznek, amelyről rendszeresen beszámol az üzemi újság is. Most újabb kísérleteket folytattak az Arisztov módszerrel. Megállapították: gondosabb gépbeállításra van szükség. Az új kísérletek főleg a műszakiak gondosabb munkáját igénylik. Eddig a nyújtógépek közül 12 működik az új eljárással. A műszakiak vállalása az, hogy a III. negyedév végére még 12 gépen dolgozhatnak Arisztov fonási eljárással.

Esett az eső — ugaroljunk

Tegnap Szegeden és a járásban majdnem egész nap esett a langyos nyári eső. Sok tsz-tag és egyéni dolgozó paraszt óhajtott már ezt. Voltak olyan gazdák, akik aratás után azért nem ugarolták rögtön a tarlót, mert száraz volt a föld, nem járta az eke. Mások azt mondták, hogy a szárazon felszántott tarlóba hiába vetik a másodnövényt, úgysem lesz belőle semmi, mert nem kel ki a mag. Nos, a tegnapi jó esővel megszűntek az akadályok.

Ma és holnap azon iparkodják valamennyi traktorista, minden dolgozó paraszt, hogy egy tenyérnyi tarló se maradjon ugarolatlanul és ahol erre a legkisebb lehetőség van, mindenhova vessenek másodnövényt. Használja ki tehát mindenki az eső adta lehetőségeket és késedelem nélkül szántsa fel, vesse be a tarlóját.

Átszervezik az „Ifjú Gárda” Fiúotthont

Az Oktatásügyi Minisztérium az 1955/56-i tanévben célul tűzi ki a 14. életévüket betöltött állami gondozottak iparban és kereskedelemben történő nagyobbarányú elhelyezését. Az elhelyezésnek egy részét Szegeden kívánja biztosítani.

A rendelet értelmében a Szegedi Megyei Jogú Város Oktatási Osztálya a szőregi úti „Ifjú Gárda” Gyermekotthont részben — 60 gyermeket számítva — ipari, kereskedelmi tanulók otthonává szervezi át.

A 60 intézeti gondozott — ipari, kereskedelmi tanuló — váltakozva vesz részt gyakorlati és elméleti kiképzésben a kijelölt munkahelyen és az illetékes ipari tanuló iskolában.

Tekintettel arra, hogy a tanulók oktatása félnapos, a nap másik felét az otthonban tanulással kell az ifjaknak eltölteni.

Az otthon egyben gondoskodik a tanulók felügyeletéről is, s ezért a fiúotthonban minden 20 tanulót után egy-egy nevelő beállítása válik szükségessé.

A többi tanuló részére — akiket továbbtanulás és nevelés céljából helyeznek az intézetbe — dolgozók iskoláját szerveznek, s így a jelenleg működő évfolyampótló osztályok megszűnnek.

A dolgozók iskolájára is a nevelők készítik elő a növénydekeket, és azok a Szegedi Oktatási Osztály által kijelölt iskolában teszik le a vizsgáikat. Lehetőség nyílik arra is, hogy azok a tanulók is elvégezzék a VIII. osztályt, akik ezzel a végzettséggel nem rendelkeznek.

Azok az állami gondozottak, akik nem ipari tanulók, a dolgozók általános iskolájának végzése mellett helyi foglalkoztatásban vesznek részt.

Védjük szőlőtermésünket

Szőlőskertjeink a kedvezőtlen tavasz ellenére is bő terméssel bíznak benünket.

A szőlőskertekben végzendő munka, a permetezés munkája most egyre inkább a fűrtök védelmére irányul. Könnyen előfordulhat, hogy a tőkék levelein még nem is látható a peronoszpóra, de a fűrtöket már megtámadta és pár nap alatt valósággal leszüretel, elsöpri a termést. Az időjárás most kezd esősre fordulni és a meleg is fokozódik; tehát növekszik a peronoszpóra-veszély. Ne várjuk meg, míg a peronoszpóra megjelenik a szőlőleveleken, hanem permetezzünk. Peronoszpóra veszéllyel augusztus 20-ig számolhatunk, mert eddig a szőlőbogyók burkai és kocsányai, valamint a légzőnyílások nyitva vannak s ezeken keresztül a peronoszpóra baktériumai könnyen behatolhatnak.

Akár van eső, akár nincs, a fűrtök fejlődésének jelenlegi időszakában a fűrtök

rendszeres permetezése és porozása elengedhetetlen. Ha a fűrtöket növés közben nem permetezzük, a bogyók anynyira összenőnek, hogy a kocsányokat elzárják a védekezői lehetőségektől s esetleges peronoszpóra támadás idején a termés a fertőzéssel szemben védhetetlen. Ilyen körülmények között a szőlőbogyók elpusztulnak még akkor is, ha csak a lombzat fertőződött meg peronoszpórától. A bajt már csak akkor vesszük észre, amikor a fejlett bogyók elfonnyadnak.

Védekezési munkánk legyen egyenletes, szívós és mindig megelőző. Ha jó gazda módjára kezeljük szőlőskertjeinket, egy-egy alkalommal sohasem szükséges egy százalékos bordói-lénél erősebb anyaggal permetezni. Ha viszont nem kellő időben permetezzük, bármilyen erős is a permeté, munkánk akkor sem lesz eredményes, kárba vesz összes eddigi munkánk.

Nagy Sándor

Az osztrák követ látogatása

Rákosi Máttyás elvtársnál

Karl Braunias rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az Osztrák Köztársaság budapesti követe július

6-án látogatást tett Rákosi Máttyás elvtársnál, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkárnál.

A kisipari szövetkezetek küldöttgyűlése elé

Irta: Koós Sándor, a KISZÖV elnöke

A mai napon ül össze — ez évben először — megyénk kisipari szövetkezeinek legfőbb választott szerve: a küldöttgyűlés. A múlt év novemberében megtartott küldöttgyűlés óta szövetkezeti mozgalmunk jelentős fejlődést ért el. Az 1954-es gazdasági évet sikeresen zártuk le. Tervünket 111,4 százalékkal teljesítettük. A termelés értéke az 1953. évihez képest 25,6 százalékkal emelkedett. Jelentős eredmény, hogy a múlt év júliusa óta napjainkig a lakosság részére végzett termelés 34—36 százalékkal emelkedett.

Szövetkezeiteinkben a márciusban megtartott mérlegzáró közgyűléseken 80 százalékkal nagyobb összeget, három millió 995 ezer forintot osztottunk fel részeseinknek. Az előző évben egy tagra átlagban 505 forint jutott. Most 897 forint. Nem egyedül Kovács Mihály elvtársnak a Szegedi Cipész KSZ sztahanovistájának példája, aki egész évi szorgos munkájának eredményeként több mint 3000 forint évvégi részesedést kapott a teljesítménye után járó keresetén felül.

Szövetkezeink nagy többségének szorgalmát dicséri, hogy ez év első félévi tervünket június 22-én befejeztük. Szeged nagyüzemeiből szerzett tapasztalatok alapján olyan kezdeményezések születtek az eltelt idő alatt, mint a brigádnapló, amellyel lehetővé válik a havonkénti értékelés és fokozódik a verseny nyilvánossága. Ez idő alatt vezették be a munka minőségének pontozásos értékelését, amellyel egész éven keresztül figyelemmel lehet kísérni minden sorozatmunkán dolgozó szövetkezeti tag minőségi munkáját.

Az eredmények mellett vannak fogyatékoságok is. Megyénk kisipari termelőszövetkezeti mozgalmában is megtalálható a jobboldali elhajlás, a párt politikájának eltorzítása, a nagyfokú liberalizmus. Számos területen találni fejjelmentelenséget, indokolatlan bédemagógiát, amelyek további fejlődésünket nagyban gátolják. Az elmúlt évben például szövetkezeink 691.500 forint külböző büntetőkamatot és bírságot fizettek ki az állami fegyelem megsértése miatt.

Ha a termelékenység alakulását vizsgáljuk és összehasonlítjuk ez év első hónapjainak eredményeit az előző év első 5 hónapjával, megállapíthatjuk, hogy az egy termelő tagra, egy napra eső termelési érték 9,5 százalékkal, a kereset pedig 9,2 százalékkal növekedett. Ez a szám egymagában nem mutat rossz képet, de az a körülmény, hogy az anyagfelhasználás 4 százalékkal emelkedett, azt mutatja, hogy szövetkezeink fokozottabb anyagfelhasználással érték el a magasabb termelési eredményt. Szeged kisipari szövetkezetei például ez év első negyedévében az anyagtervet 120, a termelési tervet 106 százalékra teljesítették, ami a termelékenység nagy mérvű visszaesésére mutat.

Nem értünk el megfelelő eredményt az önköltségek csökkentésében sem. Számos szövetkezetben felelőtlenül nagymennyiségű, a termelés előreláthatóan fel nem

használható anyagot szereztek be és tároltak. Legfőbb hiba, hogy számos szövetkezeti elnök, — hogy a tagságot munkával ellássa —, szállítási szerződés megkötése nélkül termeltetett, mindez a törvényes rendelkezések súlyos megszegését jelenti és ennek következménye, hogy a mai napig — nem teljes adatok szerint — 1 millió 150 ezer forint értékű anyag és készáru fekszik el. Például a Szegedi Vas- és Fém KTSZ-ben 267 ezer forint értékű, a Makói „Beke“-Vegyes KTSZ-ben több, mint 200 ezer forint, a Hódmezővásárhelyi Szegkovács KTSZ-ben 110 ezer forint értékű.

A párt III. kongresszusa és a múlt év októberi párt-határozat is felhívta figyelmünket a párt politikájának helytelen, engedékeny és liberális értelmezésére, a munkaközi és bérfejelem terén. „Laza, nagyon laza még nálunk a munka- és bérfejelem” — mondotta Rákosi elvtárs és hozzátette, hogy a vezetők hibája, hogy nemcsak eltűrik a normák törvénytelen fellazítását, a bérfejelem megszegését, a munkafegyelem semmibevesztését, hanem maguk is támogatják azt. Ez a megállapítás számos szövetkezetre érvényes, például a Makói Mezőgazdasági Szövetkezetben, vagy a Szegedi Tűzhelykészítő Szövetkezetben, ahol igen magas átlagkeresetek vannak, mert nem tartják be a szövetkezeti norma megállapítására vonatkozó rendelkezéseket. A vezetőség eltűri, hogy néhány befurakodott, szövetkezetbe nem való elem nyitlan bédemagógiát fejtsen ki, bomlassza a szövetkezetet.

A szocialista tulajdon fokozottabb védelméért még mindig nem folyik elég rendszeres és következetes nevelő munka. Számos területen az ellenőrzés sem kielégítő, ezért fordulhat elő olyan eset, mint a Kiskundorozsmai Szabó Szövetkezetben történt, ahol Peták Mihály, a szövetkezet volt elnöke több, mint 15 ezer forint értékű anyagot lopott el a szövetkezetből. A szövetkezeti tagok, sőt vezetők között is számos kontár akad. A Mindszenti Vegyes Szövetkezet vezetőségi tagja: Berki Imre például rendszeresen vállalt munkát a saját zsebére a szövetkezet cégére alatt.

A pártszervezetek irányítása mellett a szövetkezeti bizottság és kommunista aktívák segítségével meg kell szilárdítani az ellenőrzést. A nevelő és felvilágosító munkával fokozni kell a harcot a megye kisipari szövetkezeiben megnyilvánuló jobboldali elhajlások minden formájával szemben. Fel kell számolni az állami és pénzügyi fegyelem terén mutatkozó lázadásokat, az eddigieknél fokozottabban kell harcolni a szocialista tulajdon védelméért. A szövetkezet becsületes tagságára támaszkodva le kell lepenni és ki kell közsíteni magunk közül a szövetkezeti tulajdon mindenféle fosztogatóit.

A küldöttgyűlésre hárul az a feladat, hogy olyan határozatot hozzon, amelynek végrehajtásával felszámoljuk azokat a hibákat, amelyek szövetkezeti mozgalmunk fejlődését akadályozzák.

— Különböző beruházásokra, gépek felszerelésére, hűtőberendezésekre és egyebekre a Szegedi Szalmagyárban ez évben 1 millió 700.000 forintot fordítanak.

ÖTTOMOSON társadalmi munkában elvégezték a közvéleményteremtés terében is szereplő újtávlati a termékek társadalmi munka értéke mintegy 4200 forint.

Lévelezünk újjá

6738 KILOMÉTER utat tették meg terven felül a 42. sz. Autóközlekedési Vállalat kocsijai, megtakarított üzemanyagból a béke-világtalál-

kozó tiszteletére. A vállalat dolgozói 7 százalékkal túltejesítették vállalásukat — írja levelében Egyessy Lajos.

A GYÁLARÉTI Komszomol TSZ-ben július 2-án kezdték meg az árpa aratását. A kombájnnal még vasárnap is aratták. Az ötven kataszteri hold árpát július 4-én már le is aratták. A tagságnak munkaegységelőként fél-fél kiló árpát osztottak ki.

A tagok elégedettek a gépi aratással. A kukoricát, kukoricipát már háromszor megkapálták. A szalma letakarítását is folyamatosan végzik. Eddig 20 kataszteri hold rövid tenyészidejű kukoricát vetettek el.

A termelőszövetkezetben rövidesen elkészül az öntözőberendezés. A gépház már készen áll, a csatorna-hálózat is kiépítik. A locsolást villannyal végzik. Ez évben százötven kataszteri holdat öntöznek, többek között az 50 kataszteri hold másodvetést és a kukoricipát.

GYURIS JÓZSEF

KEDVENC sétahelyünk a Sztálin sétány. Az építkezés miatt azonban már régóta le van zárva egy hosszú útszakasz. Az építkezést befejezték már, és mi szeretnénk tudni, meddig tartják még lezárva a múzeum környékét.

N. N.

ISMERŐSÖMHÖZ mentem látogatni a Jósika utcai bérházba. Be akartam

vinni a kerékpárom, a házfelügyelő elvtársom azonban nem engedte meg, mondván, hogy még a múltban hoztak erre egy rendeletet. Minden házban udvar van és most, amikor a dolgozók közül nagyon sokan kerékpárral járnak, nem tudom megérteni, hogy miért nem lehet az udvarra levinni a kerékpárt?

Tekei Ferenc, Dorozsmai út 10.

A BEKE-VILÁGTALÁNACS — Montesquieu és Schiller mellett — ez évben ünnepli a nagy amerikai demokráta költőt, abból az alkalomból, hogy gyűjtéményes versköteté a „Fűszálak” (Leaves of Grass) 100 éve jelent meg július első napjaiban.

Ki volt ez a nálunk szélesebb körökben kevésbé ismert és méltányolt költő? Mi újat hozott a világirodalomba, hogy immár száz év múltával is zászlajára tűzi nevét a béke-világmozgalom?

1819-ben született a Long islandi West Hillsben, Hollandiából bevándorolt, puritán stílusú életmódja során sok mindenrel próbálkozott: írónak, tanító, betűszedő (egyben kiadó), újságíró, ács munkás építkezési vállalkozó, az amerikai háborúban (Eszak—Dél ellen) betegápoló volt, majd érdemei jutalmául állami állásba jutott. Versei feletti felháborodásukban felettesei elbocsátották. Közben híressé lett, újra állami szolgálatba lépett.

WALT WHITMAN

1819—1892

1873-ban betegsége miatt lemondott, visszavonult Camden városába és itt élt 1892-ben bekövetkezett haláláig.

WHITMAN részese és aktív építője Amerika magasra lendülő korszakának. Mert milyen volt az Újvilág a múlt század első évtizedeiben? Délen rab-szolgatartások nyugaton és északon indiánarcok, guerillaháborúk Mexicóval, a nagy vállalkozások és az ösztönök szabad csapongásának kora. Az aranytelepek még felfedezetlenek, a nagy pacific vasút a jövőben szunnyad, Chicago csak egy órház az indiánok ellen, San Francisko egy tanya a préri szélén, Brooklyn, ahol Whitman él szíveivel mindössze hét-ezer lakosú település...

Ebből az ördögmo-tollaként pergő cavalkade-ból alakult ki az Egyesült Államok. A modern technika alkalmazása, az akkor

friss erejű kapitalizmus és az emberek optimista lendülete átalakítja az Újvilág egész arculatát. Ennek a korszaknak a költője és költészetét ismerve profétája Whitman, aki mindmáig Amerika legnagyobb költője Poe és Longfellow mellett.

Ha egy költő nemzetének haladó korszakát maradéktalanul kifejezi műveiben, méltó az elismerésre. De Whitman sokkal többet tett ennél: költészetével forradalmian új, felszabadító törekvései szétérték a költészet addig ismert formáinak bilincseit, új utat vágott magának.

Széles, ódai áradású soraiiban ne keressük a mindennapi értelemben vett rimet és rítmust: mély eszmei tartalom, lírai és bölcselő elemek öszszefonódása, panteizmus, kozmikus életérzéssel telt belső zenés jellemzi a whitmani szabadverset,

Verseiből az egész emberiség számára kívánt szabadság fényes hangjai csendülnek; mégis telve van a legnemzetibb érzéssel.

MŰVEI jórésében magával, érzéseivel, vágyaival, gondolataival foglalkozik. (Ének magamról, ciklus). De az Ent-űgy mondja, hogy azonnal mindenre és mindenkire gondolunk. Így ír magáról:

„Walt Whitman, kozmosz, Manhattan fia, Békétlen, anyagias, érzéki, evő-ivó és nemző. Nem érzélgős, nem áll fértak vagy nő fölött, sem rajtuk kívül, Époly szerény, mint szerénytelen.”

Hatalmas sodrású költészménye „A világ üdvözlése”-ben, melyben felsorolja a föld minden részét és szinte összes népeit, s mind e népeket festvérenek vallja — így ír:

„Mindegyikünk mindenre született. Mindegyikünk határtalan — mindegyikünknek, legyen férfi vagy asszony, ugyanaz a joga

a földön, Mindnyájunk jussa a Föld örök értelme, Mindegyikünk olyan isteni itt, mint akármely más!”

Whitman életművének jelentőségét egyre magasabbra emeli hatása az európai költészetre. 1914 előtt és után a társadalmi és művészeti forradalmak zászlójává vált. A francia modern költők is ihletődtek szellemétől. De a magyar költészet is nyert általa. Füst Milán végtelennek tűnő, belső feszültségtől terhes, bizarr sorai Kacsák Lajos merész képzeletirratású költeményei példazzák ezt, de a legmagasabbra ívelő József Áttilát is ő szabadítja fel a régi formák nyúgei alól.

WHITMAN meglátási, emberit-művészi magatartása példa napjainkban is: a művészek egyé kell olvasni a népevel, s az egész emberiséggel, együtt szenvedni, küzdeni, s együtt örülni velük, ha a küzdelem eredményeként vídám napok köszöntenek rá.

NAGY DEZSÓ

A nehézipar fejlődése és a munkásosztály vezető szerepe növekedésének összefüggése

A szocialista iparosítás jelentősége és szükségessége a szocializmus építésének időszakában nemcsak a gazdasági törvényszerűségekből, hanem politikai okokból is következik. Lenin számtalanszor felhívta a figyelmet a politika és a gazdaság azon összefüggésére, hogy a politika elsőbbségben van a gazdasággal szemben. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy lemondunk arról az alapvető marxista-leninista tételtől, hogy a politika és a gazdaság viszonyában a meghatározó, az alapvető a gazdaság. Hanem azt jelenti, hogy az osztályharc különböző formái közül a politikai hatalom birtoklása nélkül egyetlen osztály sem tudja megvalósítani gazdasági céljait. A politika elsőbbsége tehát azt jelenti, hogy a gazdaság-politikai célkitűzéseinket mindenkor a proletárdiktatúra szempontjából kell vizsgálnunk, abból a szempontból, hogy milyen hatással vannak a munkásosztály vezető szerepére és a munkás-államalakulására.

A marxizmus-leninizmus klasszikusai, amikor elemezték a munkásosztály vezető szerepét, rámutattak arra, hogy ez a vezető szerep azon is alapszik, hogy a munkásosztály a legfontosabb termelési ággal, az iparral van kapcsolatban. Miért az ipar a legfontosabb ága a népgazdaságnak? Először is azért, mert a nehézipar hozza létre a korszerű munkaeszközöket, amelyek a termelőerők legfontosabb részei, amelyek a fejlődés kiindulópontjai. Másodszor a termelőerők fejlődésével a létrehozott termékekben mind nagyobb részarányt foglal el a termelőeszközökben megtestesült munka. Így például a mezőgazdasági termékek értékét alkotó munkának mind nagyobb része az ipari eredetű. Harmadszor az iparban lehet megvalósítani az üzemen belüli munkamegosztás legmagasabb fokát, amely nagymértékben előrelendítője a termelékenység növekedésének.

Ezek után vizsgáljuk meg, hogy a szocialista iparosítás gazdaságpolitikájának a megvalósítása hazánkban hogyan erősítette a munkásosztály vezető szerepét, hogyan hatott a munkásosztály helyzetének alakulására?

1. A szocialista iparosítás politikájának megvalósítása nemcsak a termelőerők fejlődését jelenti, hanem a termelési viszonyok bővített szocialista újtermelését is. A szocialista iparosítás során számtalan új szocialista típusú állami vállalatot hoztak létre. Így nálunk az öt éves terv során 65 nagyipari vállalatot létesítettünk. Továbbá a szocialista iparosítás során növekszik a munkásosztálynak, mint a szocialista termelőviszonyok fő hordozójának a létszáma. Az öt éves terv időszakában 326 ezerrel, mintegy 35 százalékkal növekedett a munkásosztály létszáma. A népgazdaság szocialista szektorában 1 millió 040.000 munkással dolgozott több 1954-ben 1949-höz képest. Ugyanakkor a szocialista iparosítás fő követelményeinek megfelelően a nehézipar különböző ágaiiban gyorsabban növekedett a munkásosztály létszáma. Az építőipar munkáslétszáma öt-szörösére, a bányászati háromszorosára növekedett.

2. Iparosításunk további eredményeként kell említeni az ipar és ezzel a munkásosztály erőteljes koncentrációját. 1938-ban a gyáripari munkásság 24,7 százaléka a száznál kevesebb munkást foglalkoztató kisüzemekben dolgozott és csak 45,9 százaléka dolgozott az 500 munkásnál többet foglalkoztató nagyüzemekben. 1953-ban a 100 főnél kisebb létszámú üzemekben már csak a munkások 4,9 százaléka dolgozott

és az 500-nál nagyobb létszámú üzemekben dolgozott a munkásság mintegy 70 százaléka. A munkások nagyobb üzemekben való tömörülése igen fontos a munkásosztály további fejlődése szempontjából, mert a nagyüzemi munka erősíti a kollektív szellemet, a fejlettebb technika szélesebb lehetőségét biztosítja a munkások képességei és alkotó kezdeményezése kibontakozásának, valamint a nagyüzem jobban biztosítja a munkások általános és szakmai műveltségének növelését.

3. A szocialista iparosítás során jelentős változások következtek be iparunk területi elhelyezésében is. A felszabadulás előtt az egész gyáripari munkásság 62,3 százaléka Budapesten dolgozott. Ez kétségtelenül megnövekedte a munkásosztály politikai harcát, és tömegbefolyásának növekedését az ország egyéb részein. E téren is alaposan megváltozott a helyzet, iparunk területileg decentralizálódott. Budapesten a munkásság létszáma 66 százalékkal nagyobb, vidéken 215 százalékkal nagyobb, mint a felszabadulás előtt. De vannak olyan megyék is, ahol a munkásosztály létszáma 5-6-szorosára növekedett, például Pest, Bács-Kiskun megyékben.

4. Az ipar, benne a nehézipar fejlesztésének nagy szerepe van a munkások és a szocializmust építő társadalom tagjai tudatának átforgalmazásában. Kétségtelen, hogy a faluból az iparba kerülő munkásokra a legnagyobb hatást a korszerű technika, a nehézipar által előállított gépek és szerszámok teszik. Ebből is következik, hogy a szocializmust építő ország semilyen körülmények között sem mondhat le a nehézipar fejlesztéséről. A kapitalizmus körülményei között a technika fejlődése legtöbb esetben a munkásosztály helyzetének romlását idézi elő; mivel növeli a munkanélküliséget és azért is, mert a kapitalisták a profit növelése érdekében a nagyobb szakképzettséget igénylő munkákat gépesítik. A szocializmusban viszont a technika fejlesztése a termelékenység emelését és elsősorban a nehéz fizikai kevés szakképzettséget igénylő munkafajták gépesítését szolgálja. Ebből is következik, hogy már a szocialista iparosítás időszakában is nagy szükség van a munkások szakképzettsége növelésére. A szakmunkások száma az 5 éves terv évei alatt rohamosan megnövekedett. Évente mintegy 50.000 dolgozó kapott szakmunkaképesítést az 1938. évi 20.000-rel szemben. Ez időszakban azonban nemcsak a szakmunkások aktív száma növekedett, hanem számarányuk is a munkásosztályon belül. Míg 1938-ban a gyáripari munkások 30 százaléka, addig 1953-ban 48 százaléka szakmunkás.

A munkásosztály számának növekedése, nagyobb koncentrátsága szélesíti és erősíti a proletárdiktatúra osztályalapját. A munkásosztály területi decentralizációja s a munkásság létszámának a parasztság soraiból való növekedése a szocialista iparosítás időszakában viszont erősíti a proletárdiktatúra osztálytartalmát. Az előzőekben nem nehéz megérteni, hogy a szocialista ipar, benne a nehézipar, milyen fontos feltétele a munkásosztály hatalma megerősítésének és a munkásosztály vezető szerepe megszilárdításának. A Központi Vezetőség márciusi határozata, amely leleplezte a szocialista iparosításban megmutató jobb oldali nézeteket, felhívta a figyelmet arra a hatalmas veszélyre, amellyel az iparosításról, a nehézipar elsődleges fejlesztéséről való lemondás járna. Ez feltétlenül megakadályozná a termelőerők fejlődését, a dolgozók életszínvonalának emelését és védtelenné tenné

az országot a külső és belső támadással szemben; egy szóval aláásná a munkásosztály hatalmát. Ugyanakkor a jobboldali opportunisták nézetek azzal is jártak volna, hogy megakadna a munkásosztály létszámának növekedése, így erősödése, valamint megállna a munkásosztály koncentrátságnak előrehaladása, így szervezetszervezésének növekedése. Egyszóval megint az a munkásosztály vezető szerepe.

A jobboldali nézetek képviselői azt hangoztatva, hogy a gazdaságpolitikának első sorban a munkásosztály érdekeiből kell kiindulnia, valójában olyan gazdaságpolitikát akartak megvalósítani, ami szöges ellentétben áll a munkásosztály érdekeivel.

A Központi Vezetőség júniusi határozata a mezőgazdaság szocialista átszervezésének és a mezőgazdasági termelés fejlesztésének egyidejű megvalósítását jelölte meg. A mi helyzetünkre is vonatkoznak Sztálin elvtárs szavai arról, hogy mikor arccal a falu felé fordulunk, nem fordíthatunk hátat a munkásosztálynak. Amikor az „arccal a falu felé” jelzőről beszélünk, egyszerűen arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a legfőbb osztály, amely a jelszó megvalósítására hivatott — a munkásosztály.

Nagy Lajos
adjunktus
Tud. Egyetem

Klasszikus és mai szépirodalmi művek a könyvkiadók harmadik negyedévi tervében

A Szépirodalmi Könyvkiadó, a „Magyar Klasszikusok” sorozatban megjelenteti Fazekas Mihály verseit és bibliopapírban két kötetben kiadja Vörösmarty Mihály összes költeményeit.

A SZÉPIRODALMI KIS-KÖNYVTÁR sorozatban kerül az olvasó kezébe Arany László „A délibábok hőse” című versesregénye. Megjelent Jókai Mór elbeszéléseinek három kötetét, Móricz Zsigmond elbeszéléseinek hét kötetét, továbbá „A rab oroszán” és „Az asszony beleszólt” című regénye, Mikszáth Kálmán „A fekete város” című regénye a „Magyar Klasszikusok” sorozatban.

Mai írónk művei közül kiadják Képes Géza „Napkelte Mongoliában” című utóvers-gyűjteményét. Erőds László „Veszélyes művészet” című regényét és Hamvas H. Sándor gyártörténetét „Az acél dala” címmel. Budapest ostroma alatt játszódnak le Thury Zsuzsa „Virradat előtt” című családregénye.

Megjelenteti a kiadó Barta Lajos „Szerelmem” című és más színműveit, Déryné emlékezéseit, Györfly István „Nagykunsági krónikáját”, Hágy Gyula színdarabjait és Hermann István „A magyar drámáért” című tanulmánykötetét.

AZ ÚJ MAGYAR KÖNYVKIADÓNÁL jelenik meg Korolenko „Egy furcsa lány” című, Szerajimovics „Vasáradat” és Lev Tolsztoj „Feltámadás” című regényének új kiadása, valamint Alekszej Tolsztoj „Golgotha” című háromkötetes regénye. Kiadják Csehov színműveit, Turgenyev „Rugyin” című regényét és Nyekraszov „Ki él boldogan Oroszországban” című nagy elbeszélő költeményét. A magyar-román közös könyvkiadási egyezmény keretében jelenik meg Siskov „Zord folyó” című kétkötetes regénye, az Orosz Remekírók sorozatban kerül kiadásra Goncsarov „Hétköznap történet” című regénye és kiadják Pausztovszkij „Az aranygyapjú földjén” című kisregényét.

Milyen a nyári kultúrmunka?

— Látogatás három textilüzemben —

Nyáron a kultúrmunka pang — szokták mondani. Mint a legtöbb szólás-mondásban, ebben is van némi igazság. Csúpan annyi, hogy nyáron mindenki a szabadba vágyik, s hogy ilyenkor jóval kevesebb kulturális rendezvény van, mint máskor. De ez korántsem jelenti azt, hogy a kultúrmunka friss patakjából állóvíz lett. Ilyenkor pihennek, erőlt gyűjtenek, s az új évadra készülnek a kultúrscoportok. Látogatást tettünk néhány szegedi üzemben, s a tapasztalatok mind ezt a tényt erősítik.

A Jutaárugyárban

A Jutaárugyárban nemrég zenekar alakult. Krizsán elvtárs, az üzem igazgatója segítségével hangszereket vásároltak, s nagyrészt társadalmi munkával helyreállították a zongorát. Anna elvtársnő társadalmi munkaként még terítőt is készített a vonatutójára varázsolt zongorára, hogy védve legyen a portól. A zenekar már kétszer szerepelt: egyszer az üzemben szakszervezeti nagygyűlésen. Egyszer pedig Kiskundorozsmán, ahol a kultúrotthonban műsoros táncestet rendeztek a dolgozóknak. A zenekart lelkes garda „táplálja” — hiszen még utánpótlás is van az üzem főkönyvelője például „segéd-dobos”.

A színjátszók Gardonyi Géza: „A bor” című darabját tanulják, s most még egy szovjet darabot tűznek műsorra az eddig tanult színdarabok mellé, hogy „legyen valami a tarisznyában”. A táncscoport is tart próbákat, bár létszáma a sok férjhezmenetel miatt 12-ről 6 főre csökkent ideiglenesen. Most toboroznak új tagokat.

A Textilműveknél

Jelenleg augusztus 20-ra készülnek az üzem kultúrosai. Most egyébként előadást nem tartanak, mert — mint tréfásan mondták — ők is kitétek a táblát, melyen a „NYARI SZONET” áll. A színjátszóscoport tagjai a próbákon Tokaji György: „A bűnbak” című darabját gyakorolják. A kilenc főnyi táncscoport pedig egy tiroli táncot tanul. A zenekar pillanatnyilag kottahínnal küzd, ezt azopban rövidesen felszámolják. Grász

A három üzem kultúrélete — készülődése — biztató a jövő évadra nézve. A többi üzemekben hasonlóképpen szorgalmasan „gyakorlatoznak a kultúra harcosai” — készülődnek az őszre. Nem beszélve a kultúrotthonok igen tevékeny, műsorokra készülő együtteséről. Ugy látszik tehát, hogy ez a nyár az öntevékeny kultúrmunkában is „jó termést ígér”.

(németh)

A tudomány világából

A MARS REJTÉLYEI

VALAMENNYI bolygó közül a Mars vonta magára leginkább a csillagászok figyelmét. Egész sor író fantasztikus képet festett a marsbéli életről. De mit mond számunkra a csillagászat a Mars fizikai viszonyairól?

A Mars egyhatoda a Földnek, de sok tekintetben hasonlít a mi bolygónkhoz. Egy teljes nap 24 óra 37 perc és 22,58 másodpercig, 1 év pedig 687 napig tart. (Földi számítás szerint.)

Több csillagász mérése azt mutatja, hogy a Mars pólusainál télen minusz 80 fokra is süllyed a hőmérséklet, az egyenlítőjénél pedig dél és napkelte között plusz 15 és minusz 45 fok között ingadozik a hőmérséklet, a bolygó néhány sötétebb helye nyáron plusz 34 fokig is felmelegszik.

A Mars légkörében csak nagyon kevés oxigén és vízpára lehet, a Mars légköre általában ritkább, mint a Földé — hozzávetőlegesen olyan sűrű, mint nálunk 15-18 kilométer magasságban. — Kevés az oxigén és a vízpára. A Marson néha felhőket és ködöt észlelnek, bár ezek sokkal ritkábbak, mint nálunk.

Mivel a Mars légköre szokatlanul átlátszó, a bolygó felületén sok részletet és jelenséget figyelhetünk meg.

A Mars vöröses felülete finom porral borított sík pusztaság. Néhol sötét foltok, úgynevezett „tengerek” figyelhetők meg, bár ezekben a „tengerekben” nagyon kevés víz lehet, inkább mocsarak, vizenyős területek lehetnek. A bolygó északi és déli pólusán hóból, jégből és felhőből kialakult pólusi „sapka” figyelhető meg. Ezek télen megnagyobbodnak, nyáron pedig kisebbek lesznek, olvadnak, s ekkor fekete gyűrűk jelennek meg a fehér „hősapka” szegélyénél.

TÖBB CSILLAGÁSZ megfigyelte, hogy a Mars felületén szálló felhőkből folyékony és szilárd csapadék hull. Ez a csapadék észrevehetően besötétíti vagy befehélteti a bolygó felületének jelentékeny részét. A Mars légkörében gyakran látható hatalmas — sárga porfelhő, amelyet a sivatagos területekről kavar fel a szél. Ezek a felhők egyik helyről a másikra szállnak, s eltakarják a földi megfigyelő elől a bolygó kisebb-nagyobb felületét.

1877-ben keskeny, hosszú, sötét sávokat fedeztek fel a Marson. Ezek a sávok áthúzódtak a sárga pusztaságokon és összekapcsolták a „tengereket”.

elvtárs, a zenekar vezetője személyesen Pestre utazik, hogy megfelelő kottákat vásároljon. Addig is „fülhallásból” játszanak.

A Szegedi Kenderfonógyárban

A „NYARI SZONET” rövidesen végetér, már csak a népi táncosok szünetelnek. Egyébként már megkezdtek a próbákat. A színjátszók most egy új darabbal — a „Mihálykával” ismerkednek. Októberben ugyanis Pesten szerepelnek majd az új munkásszínpadon, mivel meghívták őket. Ott pedig a „Tavaszi mámor” mellett valami mást is elő szeretnének adni. A fűvös és vonós zenekar, valamint az énekkar szorgalmasan gyakorol. A kultúraktivák száma egyébként jelenleg mintegy 120 fő, ami az üzem létszámához viszonyítva is igen szép.

Néhány tudós úgy vélte, hogy ezeket a csatornákat a Mars-lakók ásták, a sivatag öntözésére.

A Marson tényleg megvannak a sötét sávok — le is fényképezték. Azonban eredetük még nem teljesen világos. A legvalószínűbb, hogy ezek nem mások, mint a bolygó felületén keletkezett repedések, vagy törések. Érdekesebb, hogy ilyen „csatornákat” fedeztek fel a Mars néhány „tengerén” is!

A csillagászok jelenleg leginkább a Mars „tengereivel” és „csatornáival” foglalkoznak. Több csillagász, köztük a szovjet tudós, G. A. Tyihov megfigyelése mutatja, hogy néhány sötét foltnak zöldes-kék árnyalata van. Vannak olyan foltok, amelyek tavasszal zöldessé válnak, nyáron megsárgulnak, s végül szürkés színárnyalatba mennek át. Más foltok nyáron és télen is zöldek maradnak. Ezekből a megfigyelésekből kiindulva arra lehet következtetni, hogy a Marson van olyan növény, amely összkel megsárgul és lehetséges olyan, amely a mi túlevelű növényeinkhez hasonlóan örökzöld.

BÁR A MARSON sokkal mostohábbak a feltételek, mint a Földön, de mégis olyanok, hogy az élő organizmusok létezhetnek. Hiszen a Földön is — Verhojansk és Jakutsk területén — a leghidegebb területeken, ahol a hőmérték higanya néha eléri a minusz 60 fokot, gazdag állat- és növényvilág van. Az élet annyira különböző, az élő organizmusoknak pedig rendkívül nagy az alkalmazkodóképessége, ezért nem is lehet kételkedni abban a feltevésben, hogy van élet a Marson. De a Marson lévő élet kérdésének a végleges megállapítására ki kell még deríteni, meg voltak-e a Marson a régmúlt időkben az élet keletkezéséhez alkalmas feltételek. Ezt azért kell megállapítani, mert az élet keletkezéséhez szükséges feltételeknek sokkal enyhébbeknek kell lenni, mint azok, amelyek közepette a kifejlett és a környezetéhez alkalmazkodó organizmus létezhetik.

Milyen organizmusok létezhetnek a Marson? Erre így lehetne válaszolni: a földi emberek a nagy magassági repüléshez szükséges különleges légzőkészülékek nélkül természetesen nem élhetnek meg a Marson. Amennyiben a Marson vannak élőlények, úgy azok erősen különböznek a földiektől.

A szegedi járás termelési bizottságai a nyári munkák sikeréért

SANDORFALVÁN

Csányi Imre elenjáró dolgozó paraszt irányításával igen kiváló munkát végez a termelési bizottság. A bizottság tagjai egymás között felosztották a község területét és szíves felvilágosító munkával segítik a termelési feladatok megoldását.

kérdésével és a cséplőgéptől való beadás szorgalmazásával. Hiányosság azonban, hogy a bizottság részére a járási mezőgazdasági osztály nem sok segítséget ad.

SZATYMAZON

A termelési bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott az aratási, hordási és cséplési munkákra való felkészüléssel. A szemvesztésnélküli időben való aratásra, gyors behordásra buzdítják dolgozó parasztársait.

ugyancsak eredményes munkát fejt ki a termelési bizottság, melyet Rácz János elnök vezet. A bizottság tagjai szintén kiváló nevelő, felvilágosító munkát végeznek és példamutatásukkal serkentik dolgozó társaikat a több termelésre.

DESZKEN

Magyar-japán szótárt készítenek Japánban

Imaoka Gyu-Icsiro japán egyetemi tanár — aki 1920-tól 1930-ig Magyarországon élt és aktív részt vett az irodalmi életben — Japánba hazatérve magyar irodalmi művek fordításához kezdett.

is kielégítően dolgozik a termelési bizottság. Hiányosság azonban, hogy a felsőbb tanács szervektől nem sok segítséget kapnak a termelési bizottságok, így nem tudnak valamennyien megfelelő munkát kifejtetni.

műveket és képzőművészeti kiadványokat. A japán professzor most levelében közölte, hogy a küldött anyag felhasználásával előadásokat tart a mai Magyarország kulturális és irodalmi életéről.

A GANGESZ PARTJÁN

A dombtetőn ősrégi templom romjai magaslottak; lábánál 18—20 négyzetméternyi kövekkel körülrakott földdarabkán parasztember járkált, szürke bőrtömlővel a kezében és gondosan öntözgette földjét.

Miután elbűcsüztünk a „földbirtokostól”, Rao komoran így szól: — Nem akarom sem lekicsinyelni, sem túlozni azokat a nehézségeket, amelyekkel az agrárreformok végrehajtása jár.

Magyar építőművészkiállítás utazott Hágába

Major Máté Kossuth-díjas építőművész, a Magyar Építőművészek Szövetsége elnöke és Benjamin Károly építőművész, a Budapesti Városépítési Tervező Iroda igazgatója a Nemzetközi Építész Szövetség Hágában tartandó ezévi közgyűlésére és kongresszusára — amelyen csaknem ötven ország építészei vesznek részt — Hágába utazott.

Hová tévelyedett Ábrahám Fúrós Imre?

Szégyen, nagyon nagy szégyen, amikor egy dolgos falusi parasztember eladja lelkiismeretét, osztályhűségét és az ellenség szócsövének díjtelen szerepét vállalja magára.

Kiról van szó? Ábrahám Fúrós Imre mihályteleki dolgozó parasztról, aki Lobár Péter és felesége, valamint Börcsök Antal első típusú csoporttagok előtt csúnya szavakkal gyalázta a termelőszövetkezeti mozgalmat és a szövetkezeti embereket.

Lobár Péterék, Börcsök Antalék és a többi sok ezer tisztességes paraszt, akik már a szövetkezeti útra térve csalás és huncutság nélkül, könnyebb munkával boldogulnak sokkal jobban, mint régen, mélységesen elítélik Ábrahám F. Imre felelőtlen kijelentéseit.

Mindebből az a komoly tanulság — és a dolgozó parasztok is azt kérik — hogy a pártszervezetek erősítsék, javítsák meg a népvéleményt. Sokkal többet kell a dolgozó paraszttal személyesen beszélni a párt politikájáról.

Kuczka Péter:

JÓNAPOT

Nagyon jó verskötet! — Ha végigolvassa az ember, önkéntelenül is csak ezt tudja mondani.

„Kalapácsot fog s kardot fog a férfi, En nem tudok semmit mást, csak olyat, mely az életet dícséri s nem siratja az elmúlást”.

Ezt írja Kuczka Péter „Kardot fog” című versének utolsó szakaszában, és valóban: az egész kötet az élet dicséretéről szól.

Akik figyelemmel kísérték Kuczka Péter fejlődését az

utolsó években, akik olvasták az irodalmi folyóiratokban megjelenő verseit, sejtették, hogy a költő legközelebbi köteté esemény lesz. És a „Jónapot” valóra váltja: nem csak Kuczkanak legjobb köteté hanem mai költészetünk valóban nagy eredménye is — ha bizonyos verseihez fenntartásokat kell is fűzni.

Maga a kötet hat részre tagolódik: „Versek időrendben”, „Mese a fekete varázslóról”, „Budapest”, „Mindenkinek! Mindenkinek!” (részletek), „Nyírségi napló”, „Fekete tenger”. Mai életünk kérdései: gyözelmek és nehézségek és a multra való emlékezés egyaránt megtalálható a szokatlanul friss, egyénihangú és éppen ezért magukkalragadó költeményekben.

A Szegei Textilművekben a VIT-bélyegek eladásában a fiatalok versenyeznek. Eddig a műszakok között a Beloiánnisz-műszak az első, az alapszervezetek közül pedig az I-es DISZ-alapszervezet.

A MOSZKVA közelében lévő puskinói növénytermesztési kísérleti intézet telepein több mint száz kukoricafajtát tesztelnek. Ezek eredeti hazája — mint például Mexiko, Kolumbia, Guatemala és Ecuador — a tengeren túl van.

A TÁVOL-KELETEN, a Kamcsatka-folyó völgyében sok a mocsaras, tundrás terület. 1955-ben 3000 hektár tundrát csapolnak le és vesznek művelés alá.

A tűzvédelem jó megszervezésével biztosítsuk gabonatermésünk veszteség nélküli betakarítását

Új gabonatermésünk veszteség nélküli betakarítása amellett, hogy a szövetkezeti tagok, egyéni gazdák sajátos egyéni érdeke, messzemenően állami érdek is.

A veszteségnélküli aratáshoz, csépléshez okvetlen hozzártartozik az is, hogy jól megszervezzük a tűzvédelmet. Ahol még nem történt volna ez meg, jól meg kell szervezni a tűzfigyelő szolgálatot.

Mi a tűzfigyelő szolgálat kötelessége? Először is a szolgálat átvételekor a tűzoltó eszközöket helyezze jó és tiszta állapotba.

A vasútvonalak mentén gyakran keletkezik gabonafűz az elhaladó mozdonyok szikrájától.

szikrák tüzet okoznak a learatott vagy talponálló gabonabáláinkban.

Fontos dolog az is, hogy a learatott gabonakeresztéket a vasúttól legalább 600 méter távolságra rakjuk és az aratás után nyomban végezzük el a tarlóhántást.

Nagy Győző tűzoltó-parancsnok

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás erdészeti bemutató területén már elültették a csemetéket. Az Országos Erdészeti Főigazgatóságon dolgozó fiatal erdőmérnökök, a DISZ-szervezet kezdeményezésére elhatározták: a kiállítás ideje alatt állandó szolgálatot tartanak, hogy a látogatókkal szakszerűen megismertethessék a látottakat.

lanul felbukkant a hold. Csaknem olyan fényes volt, mint a nap.

Szeretnék megmutatni egy falut. Csak húsz percnyre van innen — javasolta Rao.

Holdfényben utaztunk a síkságon. A náddal benőtt szakadékokból sakálók elnyújtott üvöltése hallatszott.

Száraz folyómeder terült el előttünk, a holdfényben csaknem fehérnek látszó, simára csiszolt kövekkel. Olyanok voltak, mint valami rég elpusztult, gigantikus állat csontjai.

A töltés tetején férfi ült, térde között felfordított anyagkorsóhoz hasonló dobbal; hosszú, kemény újjával egyenletesen dobolt és száraz, sötét arcát az ég felé emelve énekelte:

Vizet gyűjtünk a medencébe, Nem könnyünkkel áztatjuk többé a földet. Összegyűltünk, hogy össze fogjunk a munkában, Különböző kasztok emberei Egy medencébe gyűjtik a vizet.

Rao büszke mosollyal, ünnepélyesen kijelentette:

— A parasztok összegyűltek és elhatározták, hogy víztárolót építenek. Nappal a földjükön dolgoznak, éjszaka pedig a töltésen.

— Ez még tisztázatlan kérdés. A földreformtörvény értelmében az itteni földbirtokosnak 30 acre földet kellene meghagyni. Ő azonban névleg rokonai között osztotta szét a birtokát és jogilag most azoké a föld.

A hold réztányérja fényesen ragyogott az égen. Újból a csatorna mentén haladtunk, amelyben a Gangesz vize folyt.

Micsoda hatalmas erők rejlenek ebben a földben! Milyen bőséggel ajándékozhatja meg az embert!

VAGYIM KOSZERNYIKOV.

Vörös volt az akonyi ég; a láthatáron várát

NAPIREND

1955. JULIUS 7. CSÜTÖRTÖK

IDŐJÁRÁSEJENTÉS

Várható időjárás csütörtökön estig: Változó felhőzet, több helyen eső, élénk észak szél. Továbbra is az évszázhoz képest hűvös idő.

MOZI

Szabadság: Háromnegyed 6 és 8: Bátorok csapata. — Olasz film (július 13-ig).

SZÍNHÁZ

A ma esti Luxemburg grófia előadás elmarad, a megváltozott jegyek beszerelhetők a 9-i előadásra.

MUZEUM

Fehértől élővilága (Kultúrpalota, Roosevelt tér). Múzeumi Képtár (Horváth Mihály utcai üvegcsernak) hétfő kivételével mindennap délelőtt 10 óratól délután 6 óráig.

KÖNYVTÁR

Somogyi Könyvtár: Kölcsony 13 óráig, 14 óráig. Az olvasótermi szolgálat az építkezés miatt egyelőre szünetel.

Gorkij Könyvtár: Kölcsony délelőtt 8-12-ig, délután 13-15-ig; csütörtök, szombat: délelőtt 10-14-ig, délután 15-19-ig; vasárnap délelőtt 9-12-ig.

Egyetem: Július 1-től 15-ig: Olvasóterem: 10 óratól 20 óráig, vasárnap 9-től 13 óráig, hétfőn 14-től 20 óráig, Kölcsony: 10-től 18 óráig, szombat 9-től 12 óráig, Vasárnap a kölcsonyi szünetel.

ALLATORVOSI INKPECIÓS SZOLGÁLAT

1955. július 3-tól 9-ig, este 18.00 h-tól reggel 6.00 h-ig, elsősorban és néhezilés esetére inspekciós dr. Farkas Dező állami allatorvos. Lakása Deák Ferenc u. 22. 11. em.

Tápéi hírek

Cukrászda nyílt Tápén, a Kossuth utcán a tanács-házával szemben. A közseg lakói örömmel üdvözölték a cukrászda megnyitását, csak a gyerekek csalódtak, mert még nincs fagyaltgépük és egyelőre fagyaltot nem árulhatnak.

A tápéi Ady Endre Termelőszövetkezetben szorgalmasan végzik a növényápolási munkákat. Már háromszor megkapálták a cukorrépat, takarmányrépat, napraforgót, burgonyát. Befejezték a tiz hold ösi árpaüket aratását és már bevetették a helyét másodnövénynyel. Gondoskodnak az állatok téli takarmányozásáról is. Eddig 60 köbméter takarmányt silóztak.

A «Valahol már találkoztunk» című magyarul beszélő színes szovjet film egy esztrád művész nyaralás alatti kalandjairól szól.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdessen a Délmagyarországban

HIRDETÉSI DÍJAK: Apróhirdetések 10 szög köznap 10 Ft, ünneppnap 20 Ft. További szögköznap 1 Ft, ünneppnap 2 Ft. Eljegyzési, házassági, köszöntőnyilvánítás, halálhírek 10 szögköznap 30 Ft, ünneppnap 40 Ft. További szögköznap 3 Ft, ünneppnap 4 Ft.

200 kg-os tizedes mérleg, 25 literes tejszállító kanna, viztároló dézsák, gazdasági létrák, favilla, kubikos talicska, létrás tartozékok és különböző szerszámok kapnak a Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat hőmezővársárhelyi telepén.

Központó

Ki a felelős?

A szegedi földművelésügyi igazgatóság eddig Gyálaréte volt egy fuvarosa, aki az árut szállította. Azonban ezt megszüntették, azzal az indokkal, hogy minden árucikket kereskedelmi vállalat maga szállít.

Tízévi börtönbüntetésre ítélték a csaló, árdragító Sipos Tamást

A városi bíróság 3 napon át tartó tárgyaláson foglalkozott Sipos Tamás 52 éves, Szeged Füredi u. 10. szám alatti lakos festőművész, többszörösen büntetett előéletű és Vass Jenő 62 éves szegedi, Szilágyi utca 4. szám alatti lakos, ugyancsak többszörösen büntetett előéletű egyéneknek a társadalmi tulajdon ellen megnyilvánuló káros tevékenységével.

Sipos Tamás 1953 nyaráig önállóan, majd ezt követően Vass Jenő büntetésével szövetkezve tiltott bor-üzletkedésből tartották fenn magukat és Sipos Tamás művészi rajzkészségét arra használta fel, hogy postai bélyegző lenyomatok készítésére alkalmas mintákat készített és az így elkészített hamis bélyegzőkkel látta el a borforgalmi adók befizetését igazoló csekkelszervvényeket és a bor literje után járó és általa felvett 4 forint borforgalmi adót magának tartotta meg.

Sipos Tamás és Vass Jenő a közületek, vállalatok és szövetkezetek bizalmába is beferközött és azok részére jelentős bormennyiségek beszerzését vállalták. A vádlottak túlnyomórészt a kistermelőktől vásárolták fel, jogosítvány nélkül. Nagyfokú gondatlansággal terhelte ezen közületek, vállalatok és szövetkezet vezetőségét abban, hogy az arra illetéktelen és jogosulatlan vádlottakra, Vass Jenőre és Sipos Tamásra bízta borszükségeiket beszerzését.

A «Kossuth Lajos összes műveit tartalmazó sorozatban újabb kötetet jelentetett meg a Magyar Történelmi Társulat az Akadémiai Könyvkiadónál. A «Kossuth Lajos 1848-1849-ben» című megjelent kötetek közül a most kiadott, csaknem ezer oldalas könyv a függetlenség nyilatkozatáról, 1849. április 14-től Kossuth emigrációba vonulásáig közli a dokumentumokat.

A Kossuth Lajos összes műveit tartalmazó sorozatban újabb kötetet jelentetett meg a Magyar Történelmi Társulat az Akadémiai Könyvkiadónál. A «Kossuth Lajos 1848-1849-ben» című megjelent kötetek közül a most kiadott, csaknem ezer oldalas könyv a függetlenség nyilatkozatáról, 1849. április 14-től Kossuth emigrációba vonulásáig közli a dokumentumokat.

Egyetemi házaspár bútorozott szobát keres azonnaira. Vörösmarty u. 3. Szombaton délután 4-5 között motorkerékpárról az eszököpöny leest a Moszkvai körúton, melyet láttak, hogy az utánam jövő motorkerékpáros felvette a Nemessákos utcába ment vele. Kérem, szíveskedjen az eszököpönyt a Szegedi Köztisztasági Vállalatnál, Pacsirta u. 1. szám leadni.

Budapest, Ásványvíz Vállalat felvezet állandó budapesti munkára férfi segédmunkásokat. Olcsó áron ebédet, vidéki dolgozóknak rendes, tiszta szállás biztosítunk, munkaruhát adunk. Jelentkezni lehet munkaidőgyi csoportnál, Budapest, V. József nádor tér 10. III.

SPORT

A Szegedi Haladás úszóversenyéről

A Szegedi Haladás úszóversenyén — különösen a serdülők számaiban — népes mezőnyök indultak. A legjobb eredményt az úttörő Nagypál Erzsébet érte el, aki 100 méteres hátúszásban új mezei ifjúsági csúcst ért el.

Eredmények: 50 m úttörő fiú pillangó 1. Benkő (Törékvás) 40 mp, 2. Gyémánt II. (Kinizsi) 41.8, 3. Darvas (Dózsa) 43. 100 m serdülő fiú gyors 1. Fazekas (Törékvás) 1:10.4, 2. Sipos (Haladás) 1:12.2, 3. Szoboszlai (Kinizsi) 1:13.9.

KEMÉNY KÖZDELMEK A CSONGRÁD MEGYEI BIRKOZÓK ZEMKÓ JÁNOS EMLÉKVERSENYÉN

Vasárnap délelőtt a Rókusi Tornacsarnokban rendezték meg a Zemkó János emlékversenyt, amelyen szövegére léptek a legjobb szegedi felnőt birkózók. Az indulók száma nem volt túlságosan nagy (összesen 30), annál nagyobb volt azonban a küzdelem néhány súlycsoportban. Általában az esélyes versenyzők győztek.

Részletes eredmények: Lepkesúly I. Kerestűri (Sz. Haladás), 2. Tótok (Sz. Haladás). A nagy erő — és tudásbeli különbség már az első percekben eldőlt a mérkőzés Keresztűri javára.

A Szegedi Haladás úszóversenyén — különösen a serdülők számaiban — népes mezőnyök indultak. A legjobb eredményt az úttörő Nagypál Erzsébet érte el, aki 100 méteres hátúszásban új mezei ifjúsági csúcst ért el.

Biztosan győzött a Bp. Honvéd az első KK mérkőzésén

Szerdán délután a Középeurópai Kupa labdarúgó-torna másik magyar résztvevője, a Bp. Honvéd is pályára lépett. Előellenfele a Népstadionban a Wiener SC bécsi együttese volt.

A Szegedi Haladás úszóversenyén — különösen a serdülők számaiban — népes mezőnyök indultak. A legjobb eredményt az úttörő Nagypál Erzsébet érte el, aki 100 méteres hátúszásban új mezei ifjúsági csúcst ért el.

VIZILABDA

Csongrád megyei bajnokság. Hódmezővásárhely: H. Bástya-Szegedi Vörös Lobogó 4:2 (2:2). Szeged: Szentesi Kinizsi-Szegedi Bástya II. 4:2 (1:1).

A sakkok érdeklődésének közepontjában a Szovjetunió-USA sakkcsapat-mérkőzés áll. Legutóbb tavaly New Yorkban találkoztak a két csapat amikor is a szovjet válogatott 20:12 arányban győzött.

Országi labdarúgó-mérkőzéseken

Hétfőn kora délután az újszegedi Bástya-pályán rendezték meg a Szikra Nyomda és a DAV közötti 11. mérkőzést. Ebben a bajnokságban OTSB rajtengedélyével rendelkezők nem játszhatnak, a játékosoknak csupán a vállalati igazolás szükséges.

Később ismét az áramszolgáltató csapat irányította a játékok és június utolsó napján a játékok sikerült elérniük Csuska, Putin és Györki révén.

Felidő után egy ideig mezőnyjáték folyt. A nyomdásoknál ismét kiütözött a hiba, hogy keveset lőnek kapura, nincs góllövő-csapatuk. A DAV részéről a veszélyes balszélső, Putin lőtt meg gólt a 50. percben.

HOGYAN TIPPELJUNK?

Table with 2 columns: Team names and scores. Includes Slovan-Vojvodina, Középeurópai Kupa, Szeged-Hatvan, etc.

Tájékoztató a «Délmagyarország» sportjelentvény-pályázatához

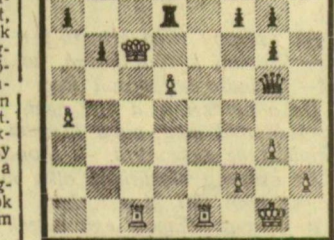
- 1. Szegedi Tör.-Hatvani Tör. Törékvás Kupa végeredm. 1 x 2
2. Szegedi Tör.-Hatvani Tör. Törékvás Kupa I. féléldő 1 x
3. Gyulagyár-Vághidő Uzméi bajnoki végeredm. 1 x
4. Gyulagyár-Vághidő Uzméi bajnoki I. féléldő 1 x
5. Textilműv.-Tápéi Hajójav. Uzméi bajnoki 1 x
6. DAV-Gözfűrés Uzméi bajnoki 2 x
7. Szikra nyomda-Ecsétyár Uzméi bajnoki 2 x
8. Csongrád m.-Budapest III. Ifjúsági vál. végeredm. 2 x
9. Csongrád m.-Budapest III. Ifjúsági vál. I. féléldő x x
10. Budapest V.-Pest megye Ifjúsági válogatott x 2
11. Szegedi Dózsa-Bp. VTSK OB. II. vizilabda végeredm. 2 x
12. Szegedi Dózsa-Bp. VTSK OB. II. vizil. I. féléldő x 2

- Pótmérkőzések: 13. Szolnok m.-Békes m. Ifjúsági válogatott 2 x
14. Miskolc-Köbánya Törékvás Kupa 1 x
15. Szállítók-Cegléd Törékvás Kupa 1 x

Labdarúgó eredmény

Szegedi Szpartakusz-Makói Szpartakusz 5:4 (3:3). Makó. Jó mérkőzés, azonban a gólok jórésze kapushibából esett.

SAKK

Világos: Kg1, Vc6, Bc1, Bf1, gyalogok: a4, d5, f2, g3, h2, (9). Sötét: Kc8, Vg5, Bb8, Bd7, gyalogok: a7, b6, f7, g7, g6, (9). Fenti állás Aljechin egyik versenytáblájában jött létre.